สำนักก่อสร้างสะพาน

กรมทางหลวง

คู่มือการตรวจสอบสะพานกรมทางหลวง (BMMS)

เอกสารชุดนี้มีวัตถุประสงค์เผยแพร่
เพื่อการศึกษาเรียนรู้เท่านั้น

1. ระบบของสะพาน

ระบบของโครงสร้างสะพานแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย

1) **สะพานเดี่ยว** คือ สะพานที่มีโครงสร้างเดียว เป็นอิสระจากสะพานอื่นๆ เช่น สะพานข้ามแม่น้ำ สะพานข้ามคลอง สะพานกลับรถ สะพานข้ามแยก (ซึ่งส่วนสะพานทางหลวงส่วนใหญ่เป็นสะพานเดี่ยว)

2) **สะพานเชื่อมโยง** คือ สะพานที่ประกอบด้วยอย่างน้อย 2 สะพานย่อย เชื่อมต่อกันเป็นระบบสะพาน เช่น สะพานทางแยกต่างระดับ หรือ ทางด่วน

รูปที่ 1-1 ระบบสะพานเดี่ยว

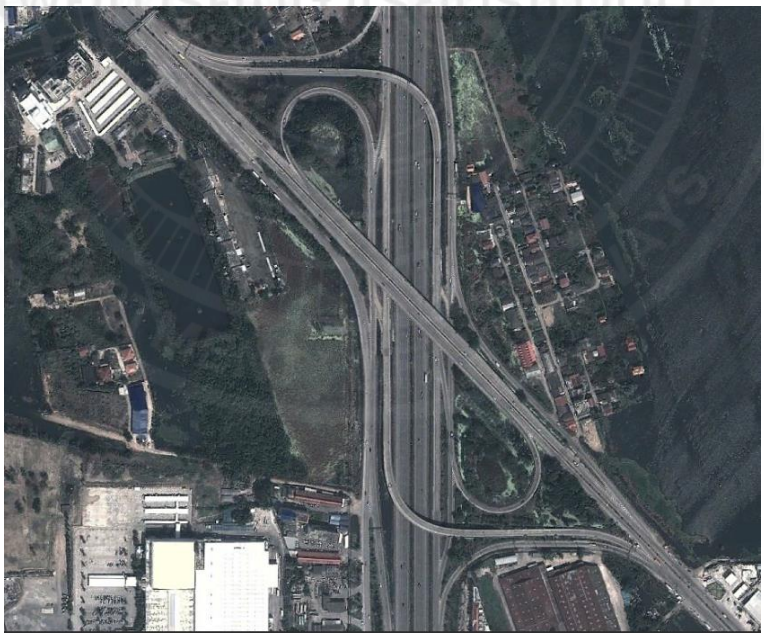

รูปที่ 1-2 ระบบสะพานเชื่อมโยง

2. องค์ประกอบโครงสร้างของสะพาน

องค์ประกอบโครงสร้างของสะพาน สามารถแบ่งออกเป็นบริเวณต่างๆ ของสะพาน ดังนี้

1) **บริเวณช่วงสะพาน (Span, S)** ประกอบด้วย คานสะพาน (Girder) พื้นสะพาน (Deck) ผิวจราจร (Wearing Surface) ทางเท้า (Sidewalk) และราวกันชน (Barrier)

2) **บริเวณตอม่อตับริม (Abutment, A)** ประกอบด้วย คานรัดหัวเสา (Cap Beam) เสาตอม่อ (Column) คานค้ำยันเสา (Bracing) ฐานราก (Pile Cap) หูช้าง (Wing Wall) ผนังกันดิน (Back Wall) กำแพงตอม่อ (Stem Wall) และลาดป้องกันตลิ่ง (Slope Protection)

3) **บริเวณตอม่อสะพาน (Pier, P)** ประกอบด้วย คานรัดหัวเสา (Cap Beam) เสาตอม่อ (Column) คานหัวเสา (Pier Cap) ผนังกันดิน (Stem Wall) คานค้ำยันเสา (Bracing) ผนังกันซุง (Wall Bracing) และฐานราก (Pile Cap)

4) **บริเวณรอยต่อสะพาน (Joint, J)** ประกอบด้วย รอยต่อเผื่อขยาย (Expansion Joint) พื้นสะพาน (Deck) ผิวจราจร (Surface) และแผ่นยางรองคาน (Bearing)

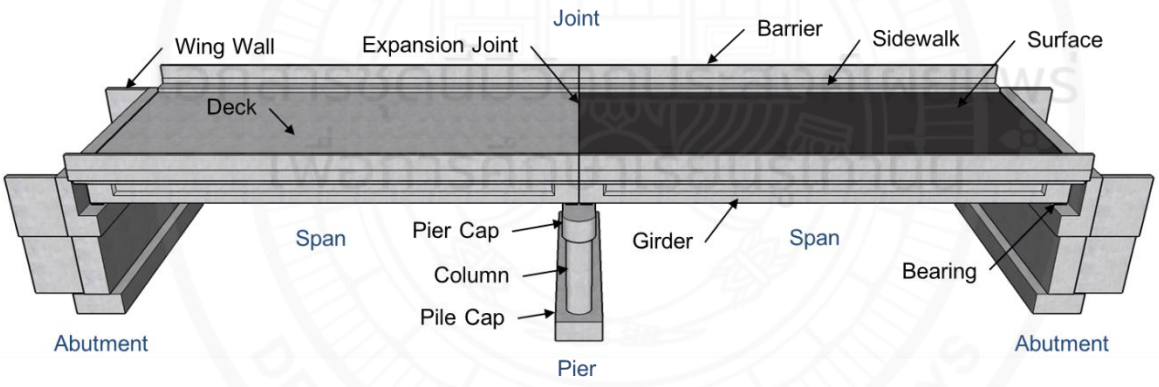

รูปที่ 2-1 องค์ประกอบของโครงสร้างสะพาน

2.2. ประเภทของผิวจราจร

Concrete (CC)

Asphalt Concrete (AC)

2.3. ประเภทของสะพาน

RC Slab Type (ST)

Plank Girder (PG)

Multi-Beam (MB)

Box Beam (BB)

I-Girder (IG)

T-Girder (TG)

Steel Girder (SG)

Box Girder (BG)

2.4. ประเภทของทางเท้าและราวสะพาน

ราว คสล. Type 1

ราว คสล. และท่อเหล็ก Type 2

ราวทางเท้า คสล. Type 3

ราวทางเท้า คสล. และท่อเหล็ก Type 4

ราวทางเท้า คสล. และราวสะพาน Type 5

ราวสามชั้นคาน คสล.

ราวทางเท้าเดี่ยวคาน คสล.

ราวเดี่ยวคาน คสล. แบบเก่า

ราวเดี่ยวคาน คสล.

ราวท่อเหล็กเสา คสล.

ราวกันชน คสล.

ราวทางเท้า คสล. Type 1

ราวสองชั้นคาน คสล.

ราวเหล็กสามชั้น

ราวท่อเหล็กสองชั้น

ราว คสล.Type 3

2.5. ประเภทรอยต่อสะพาน

Compression Seal

Strip Seal

Modular Joint

Finger Joint หรือ Teeth Joint

2.6. ประเภทแผ่นยางรองคาน

Asphalt Paper

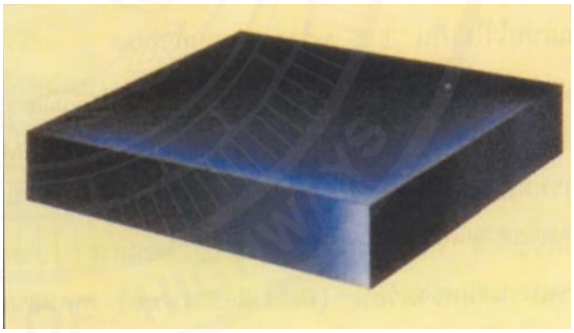

Elastomeric Bearing

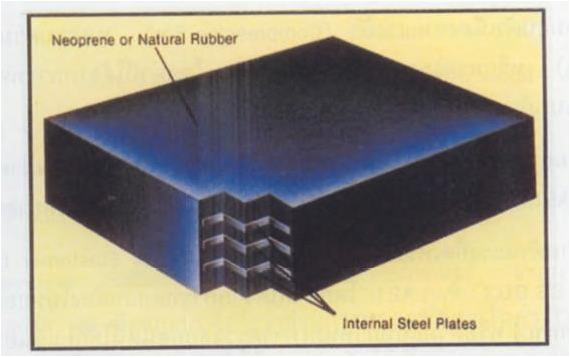

Laminate Bearing

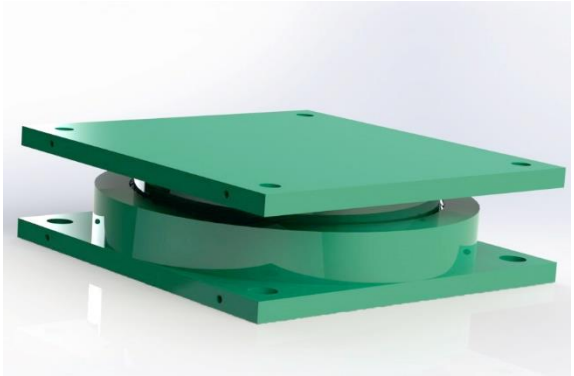

Pot Bearing

2.7. ประเภทของลาดป้องกันตลิ่ง

Concrete

Rip Rap

Gabion

Soil Sack

MSE-Wall

2.8. ประเภทของตอม่อตับริม

Pile Bent

Pier Wall

2.9. ประเภทของตอม่อ

Pile Bent

Pile Bent with Wall Bracing

Pier Wall

Pier Column

3. ขั้นตอนการตรวจสอบสะพาน

3.1. กำหนดทิศทางการตรวจสอบ

ผู้ตรวจสอบจะต้องทำการกำหนดทิศทางการตรวจสอบ โดยปกติแล้วจะทำการกำหนดจาก กม.น้อย ไป กม.มาก และจากซ้ายไปขวา ทั้งกรณีสะพานที่มีการจราจรทิศทางเดียวหรือสองทิศทาง ดังรูปที่ 3-1

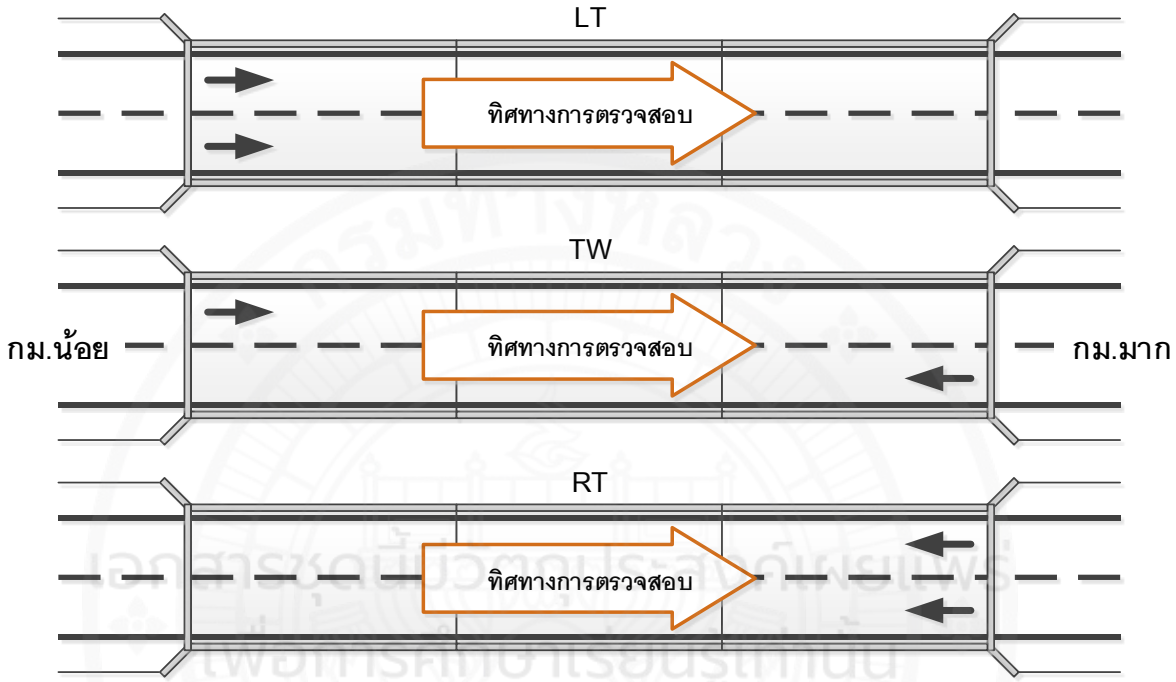

รูปที่ 3-1 การกำหนดทิศทางการตรวจสอบสะพาน

3.2. กำหนดรหัสคันทาง

ผู้ตรวจสอบจะต้องทำการกำหนดรหัสคันทางของสะพาน เนื่องจากสะพานบางแห่งมีจำนวนสะพานมากกว่า 1 สะพาน ดังนั้น เพื่อให้สามารถแยกข้อมูลตรวจสอบสะพานได้อย่างถูกต้อง จึงจำเป็นต้องกำหนดรหัสคันทางของสะพาน

TW : Two-Way

รูปที่ 3-2 การกำหนดรหัสคันทางของสะพาน

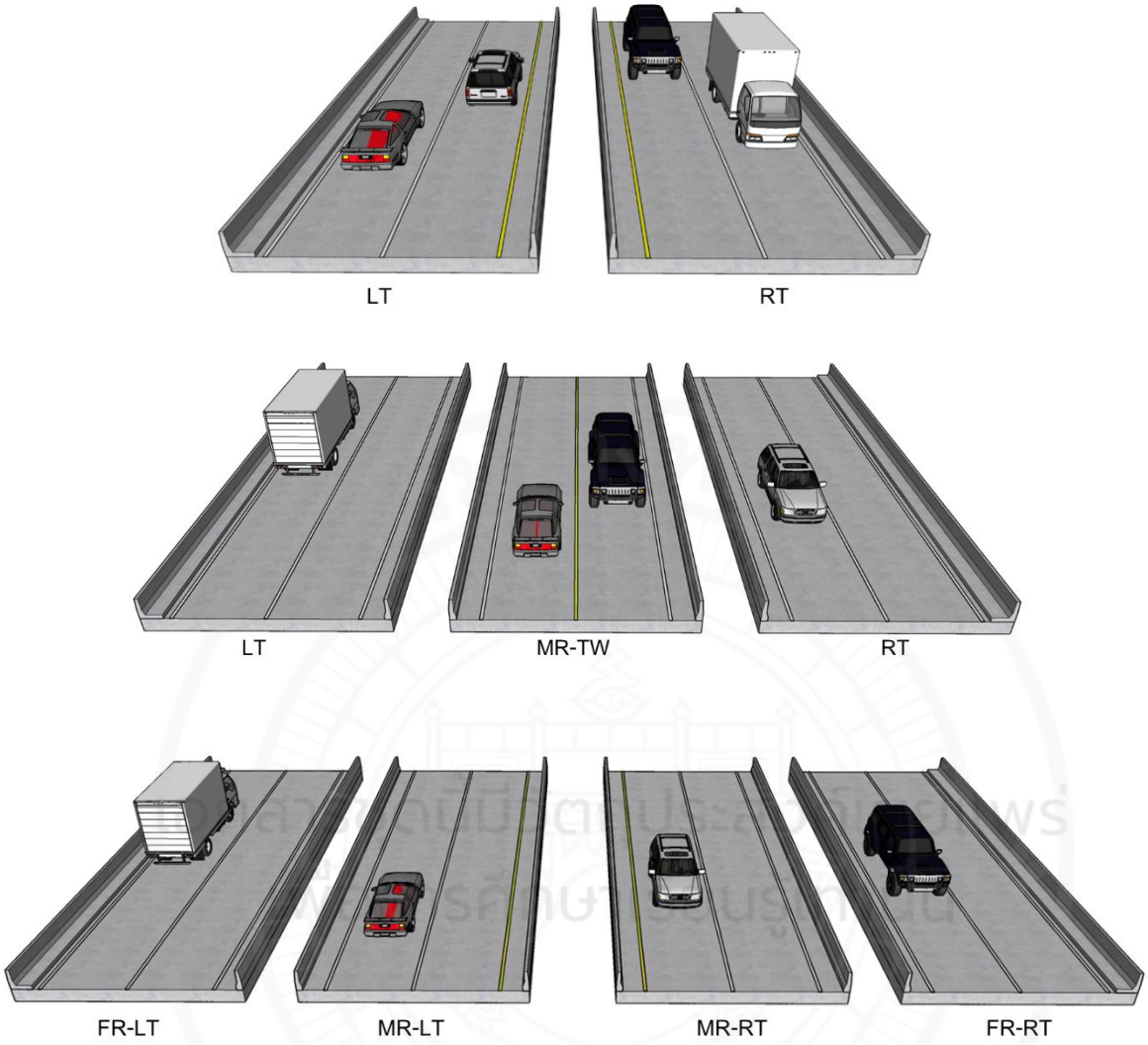

รูปที่ 3-2 การกำหนดรหัสคันทางของสะพาน

3.3. กำหนดลำดับบริเวณการตรวจสอบสะพาน

ผู้ตรวจสอบจะต้องทำการกำหนดลำดับบริเวณการตรวจสอบสะพาน ประกอบด้วย บริเวณช่วงสะพาน (Span, S) บริเวณตอม่อตับริม (Abutment, A) บริเวณตอม่อตับกลาง (Pier, P) และบริเวณรอยต่อสะพาน (Joint, J) ดังรูปที่ 3-3

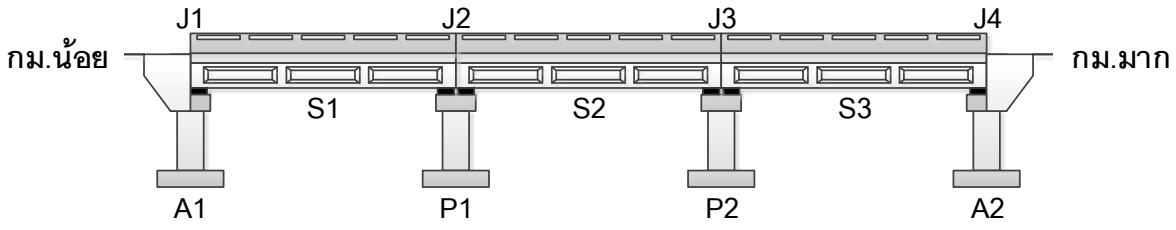

รูปที่ 3-3 การกำหนดลำดับบริเวณการตรวจสอบสะพาน

3.4. อุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจสอบสะพาน

อุปกรณ์ช่วยในการตรวจสอบ

อุปกรณ์สำหรับตรวจวัด

อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยส่วนบุคคล

รูปที่ 3-4 อุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจสอบสะพาน

3.5. กำหนดแบบฟอร์มการตรวจสอบ

ผู้ตรวจสอบจะต้องทำการออกแบบและกำหนดแบบฟอร์มสำหรับบันทึกข้อมูลการตรวจสอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการครบถ้วน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลลักษณะโครงสร้างสะพาน และการทดสอบกำลังรับแรงอัดของคอนกรีตด้วยวิธีแบบไม่ทำลาย โดยรายละเอียดมีดังนี้

1) **ข้อมูลทั่วไป** เป็นการบันทึกข้อมูลลักษณะทั่วไปของสะพาน ประกอบด้วย ชื่อผู้ตรวจสอบ วันที่ตรวจสอบ ชื่อสะพาน ตำแหน่งที่ตั้ง สิ่งที่สะพานข้าม ประเภทผิวจราจร ทิศทางการจราจร รหัสคันทาง รวมถึงมิติของถนนและสะพาน ดังตัวอย่างใน

ชื่อผู้ตรวจสอบ **วันที่ตรวจสอบ**

ข้อมูลทั่วไป		**ตำแหน่งสะพานบนถนน**	
ชื่อสะพาน (ภาษาไทย)		หมายเลขทางหลวง	
ชื่อสะพาน (ภาษาอังกฤษ)		ตอนควบคุม	
จังหวัด		กิโลเมตรกลางสะพาน (ตามหลักกิโลเมตร)	
อำเภอ		พิกัดรุ้ง (Latitude)	
ตำบล		พิกัดแวง (Longitude)	
สิ่งที่สะพานข้าม		**มิติของถนน**	
ประเภทสิ่งที่สะพานข้าม	○ คลอง ○ ห้วย ○ แม่น้ำ ○ ทางรถไฟ ○ ทางแยก ○ ถนน อื่นๆ.....	ความกว้างผิวทาง+ไหล่ทาง (กม.น้อย)	เมตร
		ความกว้างผิวทาง+ไหล่ทาง (กม.มาก)	เมตร
ชื่อสิ่งที่สะพานข้าม		**มิติของสะพาน**	
ชนิดส่วนประกอบสะพาน		ความกว้างผิวทาง+ไหล่ทาง	เมตร
ชนิดผิวจราจรสะพาน	○ AC ○ CC	ความกว้างทางเท้า+ราวสะพานด้านซ้าย	เมตร
ชนิดของราวสะพาน (ด้านซ้าย)		ความกว้างทางเท้า+ราวสะพานด้านขวา	เมตร
ชนิดของราวสะพาน (ด้านขวา)		ความกว้างรวมของสะพาน	เมตร
ระบบระบายน้ำ (ด้านซ้าย)	○ ทางตรง ○ ระบบท่อ	ความยาวรวมของสะพาน	เมตร
ระบบระบายน้ำ (ด้านขวา)	○ ทางตรง ○ ระบบท่อ	มุมเฉียงกับสิ่งที่สะพานข้าม (Skew)	องศา
การจราจร			
ทิศทางการจราจร	○ 1 ทิศทาง ○ 2 ทิศทาง	θ	
จำนวนช่องจราจร	ช่อง		
รหัสคันทาง	○ TW ○ LT ○ RT ○ FR-LT ○ FR-RT ○ MR-LT ○ MR-RT ○ MR-TW		

รูปที่ 3-5 แบบฟอร์มข้อมูลทั่วไปของสะพาน

2) **ข้อมูลลักษณะโครงสร้างสะพาน** เป็นการบันทึกข้อมูลลักษณะของโครงสร้างสะพาน ประกอบด้วย ประเภทของชิ้นส่วนโครงสร้างสะพาน โดยแบ่งตามลำดับบริเวณการตรวจสอบ ได้แก่ บริเวณช่วงสะพาน (S) บริเวณตอม่อตับริม (A) บริเวณตอม่อสะพาน (P) และบริเวณรอยต่อสะพาน (J) พร้อมทั้งวัดขนาดและมิติต่างๆ ของชิ้นส่วนโครงสร้างสะพานที่ต้องการ

S

แผ่นที่ .....

บริเวณ	ความยาวช่วงสะพาน (ม.)	ประเภทช่วงสะพาน	จำนวนคานสะพาน	Spacing (SC)	ระยะคานถึงราวสะพานด้านซ้าย (L)	ระยะคานถึงราวสะพานด้านซ้าย (R)
		○ ST ○ PG ○ MB ○ IG ○ Steel ○ TG ○ BB ○ BG อื่นๆ				
		○ ST ○ PG ○ MB ○ IG ○ Steel ○ TG ○ BB ○ BG อื่นๆ				
		○ ST ○ PG ○ MB ○ IG ○ Steel ○ TG ○ BB ○ BG อื่นๆ				
		○ ST ○ PG ○ MB ○ IG ○ Steel ○ TG ○ BB ○ BG อื่นๆ				
		○ ST ○ PG ○ MB ○ IG ○ Steel ○ TG ○ BB ○ BG อื่นๆ				

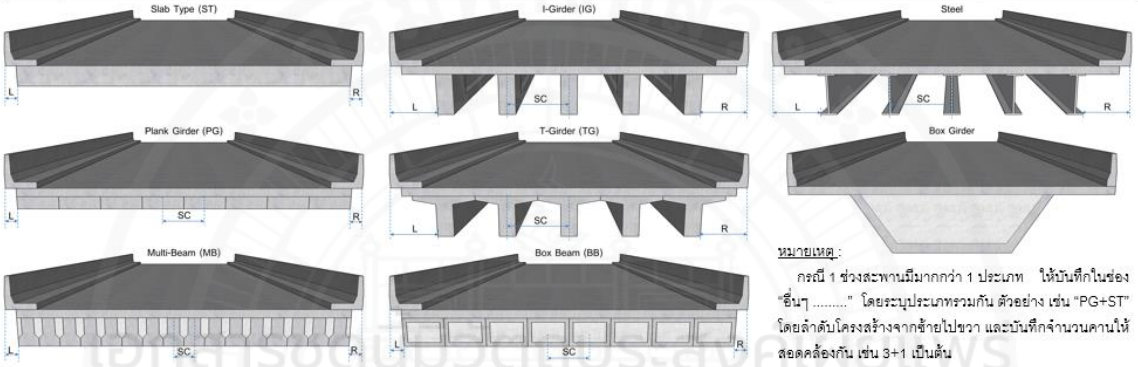

หมายเหตุ :
กรณี 1 ช่วงสะพานมีมากกว่า 1 ประเภท ให้บันทึกในช่อง "อื่นๆ ....." โดยระบุประเภทรวมกัน ตัวอย่าง เช่น "PG+ST" โดยลำดับโครงสร้างจากซ้ายไปขวา และบันทึกจำนวนคานให้สอดคล้องกัน เช่น 3+1 เป็นต้น

A

บริเวณ	ประเภทตอม่อตับริม	กำแพงกันดิน	ประเภทลาดป้องกันตลิ่ง	จำนวนเสา	จำนวนชั้นคาน	มุมเอียงเสาริม (องศา)	ความยาว Over hang ของ คานรัดหัวเสาด้านซ้าย (L)	ความยาว Over hang ของคานรัดหัวเสาด้านขวา (R)
A1	○ Pile Bent ○ Pierwall	○ มี ○ ไม่มี	○ คอนกรีตเสริมเหล็ก ○ ยิฐ ○ หินทิ้ง ○ Gabion wall อื่นๆ					
A2	○ Pile Bent ○ Pierwall	○ มี ○ ไม่มี	○ คอนกรีตเสริมเหล็ก ○ ยิฐ ○ หินทิ้ง ○ Gabion wall อื่นๆ					

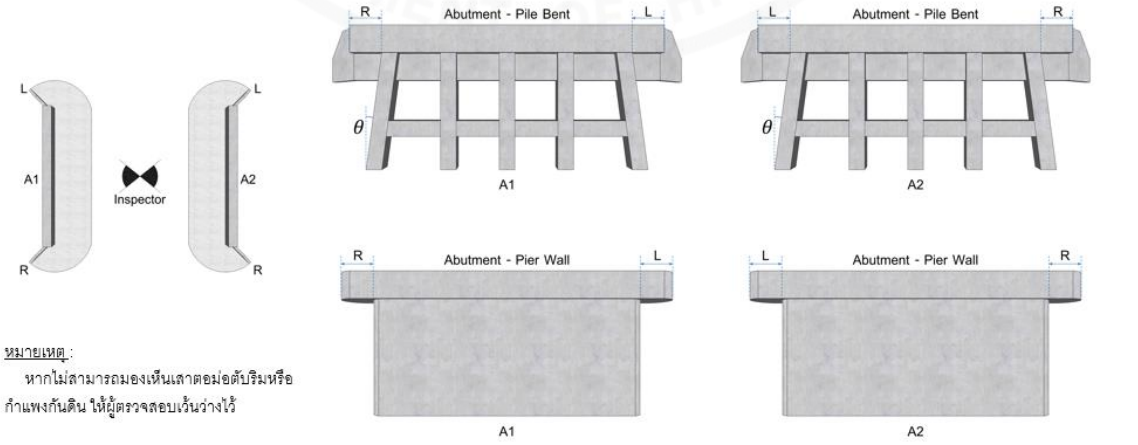

หมายเหตุ :
หากไม่สามารถมองเห็นเสาตอม่อตับริมหรือกำแพงกันดิน ให้ผู้ตรวจสอบเว้นว่างไว้

รูปที่ 3-6 แบบฟอร์มข้อมูลลักษณะโครงสร้างของสะพาน

P

แผ่นที่ .....

บริเวณ	ความสูงจากขอบคานบนถึงระดับน้ำสูงสุด (Hw)	ความสูงจากขอบคานบนถึงท้องน้ำ (Hg)	ชนิดตอม่อ	จำนวนเสา	จำนวนชั้นคาน	มุมเอียงเสาริม (องศา)	ความยาว Over hang ของ คานรัดหัวเสาด้านซ้าย (L)	ความยาว Over hang ของคานรัดหัวเสาด้านขวา (R)
			○Pile Bent ○Pier Wall ○Pier Column กำแพงกันซุง ○มี ○ไม่มี					
			○Pile Bent ○Pier Wall ○Pier Column กำแพงกันซุง ○มี ○ไม่มี					
			○Pile Bent ○Pier Wall ○Pier Column กำแพงกันซุง ○มี ○ไม่มี					
			○Pile Bent ○Pier Wall ○Pier Column กำแพงกันซุง ○มี ○ไม่มี					
			○Pile Bent ○Pier Wall ○Pier Column กำแพงกันซุง ○มี ○ไม่มี					

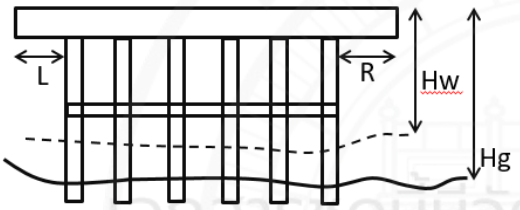

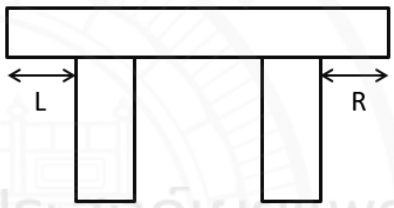

P

แผ่นที่ .....

บริเวณ	ชิ้นส่วน	กว้าง (W)	สูง (H)	ยาว (L)	เส้นศูนย์กลางกรณีเสากลม (D)	Spacing (SC)
	○CB ○CL ○BC					
	○CB ○CL ○BC					
	○CB ○CL ○BC					
	○CB ○CL ○BC					
	○CB ○CL ○BC					
	○CB ○CL ○BC					
	○CB ○CL ○BC					
	○CB ○CL ○BC					

Section

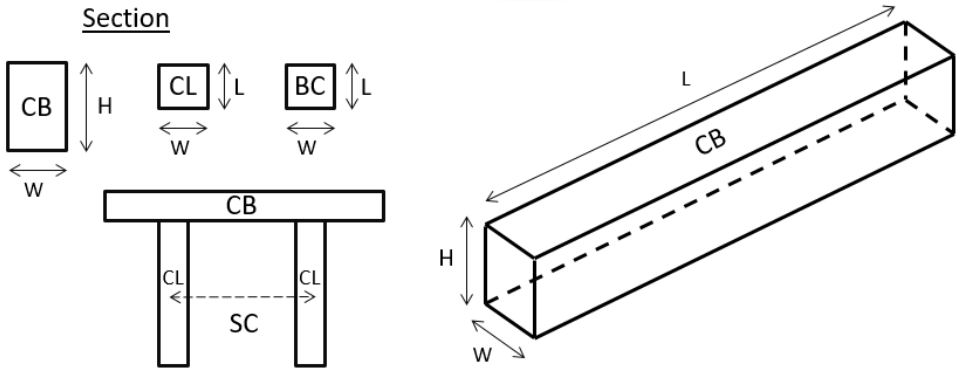

รูปที่ 3-6 แบบฟอร์มข้อมูลลักษณะโครงสร้างของสะพาน (ต่อ)

P

แผ่นที่ .....

บริเวณ	ชนิดฐานราก	กว้าง (W)	สูง (H)	ยาว (L)	จำนวนเสาเข็ม
	○ แบบแผ่ ○ แบบเสาเข็ม อื่นๆ.....				
	○ แบบแผ่ ○ แบบเสาเข็ม อื่นๆ.....				
	○ แบบแผ่ ○ แบบเสาเข็ม อื่นๆ.....				
	○ แบบแผ่ ○ แบบเสาเข็ม อื่นๆ.....				

Top view

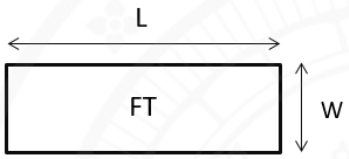

Side view

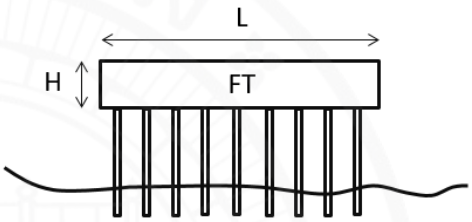

J

แผ่นที่ .....

บริเวณ	รอยต่อเผื่อขยาย		อุปกรณ์รองรับคาน			
			ฝั่ง กม.น้อย		ฝั่ง กม.มาก	
	ชนิด	จำนวน	ชนิด	จำนวน	ชนิด	จำนวน
	○ Joint Filler ○ Compression Seal ○ Steel/Finger joint อื่นๆ.....		○ Asphalt Paper ○ Elastomeric ○ Pot Bearing อื่นๆ.....		○ Asphalt Paper ○ Elastomeric ○ Pot Bearing อื่นๆ.....	
	○ Joint Filler ○ Compression Seal ○ Steel/Finger joint อื่นๆ.....		○ Asphalt Paper ○ Elastomeric ○ Pot Bearing อื่นๆ.....		○ Asphalt Paper ○ Elastomeric ○ Pot Bearing อื่นๆ.....	
	○ Joint Filler ○ Compression Seal ○ Steel/Finger joint อื่นๆ.....		○ Asphalt Paper ○ Elastomeric ○ Pot Bearing อื่นๆ.....		○ Asphalt Paper ○ Elastomeric ○ Pot Bearing อื่นๆ.....	
	○ Joint Filler ○ Compression Seal ○ Steel/Finger joint อื่นๆ.....		○ Asphalt Paper ○ Elastomeric ○ Pot Bearing อื่นๆ.....		○ Asphalt Paper ○ Elastomeric ○ Pot Bearing อื่นๆ.....	

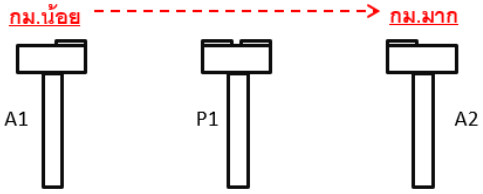

รูปที่ 3-6 แบบฟอร์มข้อมูลลักษณะโครงสร้างของสะพาน (ต่อ)

เอกสารชุดนี้มีวัตถุประสงค์เผยแพร่เพื่อการศึกษาเรียนรู้เท่านั้น

3) **การทดสอบกำลังรับแรงอัดของคอนกรีตด้วยวิธีแบบไม่ทำลาย** เป็นการทดสอบกำลังรับแรงอัดของคอนกรีตด้วยเครื่อง Rebound Hammer เพื่อประเมินกำลังรับแรงอัดคอนกรีตของโครงสร้างสะพานเบื้องต้น

Rebound Hammer

ค่าการทดสอบ

โครงสร้าง		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ส่วนบน	พื้น															
	คานหลัก															
ส่วนล่าง	คานรัดหัวเสา															
	เสา															
	คานค้ำยันต่อมอ															

แนวทางการเก็บข้อมูล

โครงสร้าง	ตำแหน่งทดสอบ	จำนวนทดสอบ กรณี 1	กรณี 2
ส่วนบน	พื้น	7	0
	คานหลัก	8	15
ส่วนล่าง	คานรัดหัวเสา	5	7
	เสา	5	8
	คานค้ำยันตอม่อ	5	0

สรุปผลการทดสอบ

ชิ้นส่วน	บริเวณ (ตัวแทน)	กำลังรับแรงอัด (ksc) จำนวนทดสอบ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	fc'
พื้น					
คานหลัก					
คานรัดหัวเสา					
เสา					
Bracing					

เอกสารชุดนี้มีวัตถุประสงค์เผยแพร่เพื่อการศึกษาเรียนรู้เท่านั้น

รูปที่ 3-7 แบบฟอร์มการทดสอบกำลังรับแรงอัดคอนกรีตด้วย Rebound Hammer

4. การตรวจสอบหลักของสะพาน (Principal Inspection)

การตรวจสอบหลักของสะพานกรมทางหลวงตามระบบบริหารงานบำรุงรักษาสะพาน (Bridge Maintenance and Management System, BMMS) ประกอบด้วย การถ่ายภาพสภาพโครงสร้างสะพาน การถ่ายภาพ 360 องศา และการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้นกับโครงสร้างสะพาน โดยรายละเอียดมีดังนี้

4.1. การถ่ายภาพสภาพโครงสร้างสะพาน

ผู้ตรวจสอบจะต้องทำการถ่ายภาพสภาพโครงสร้างของสะพานตามที่ได้ออกแบบไว้ ซึ่งประกอบด้วยการถ่ายภาพส่วนบนและส่วนล่าง ซึ่งหากสะพานมีหลายช่วงสะพานอาจทำให้สับสนได้ ดังนั้น เพื่อป้องกันการสับสนจึงควรถ่ายภาพตามลำดับขั้นตอน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

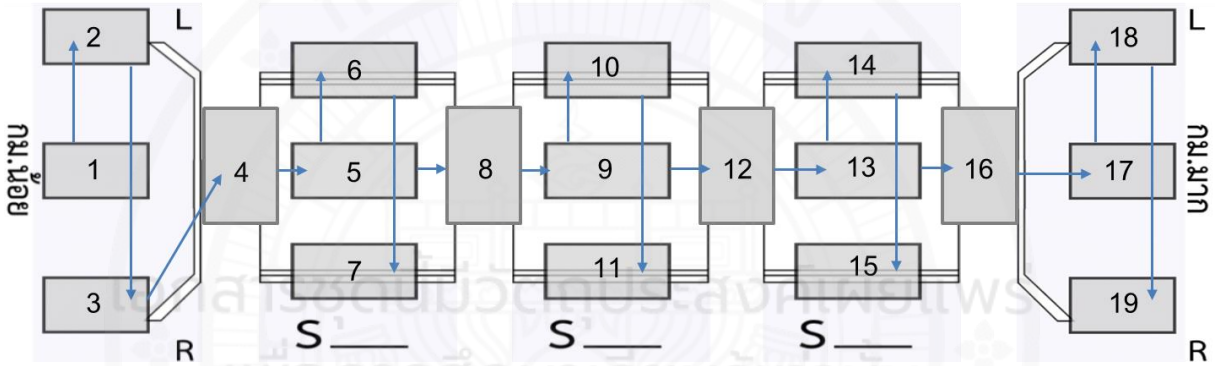

รูปที่ 4-1 ตัวอย่างลำดับการถ่ายภาพส่วนบนของสะพาน

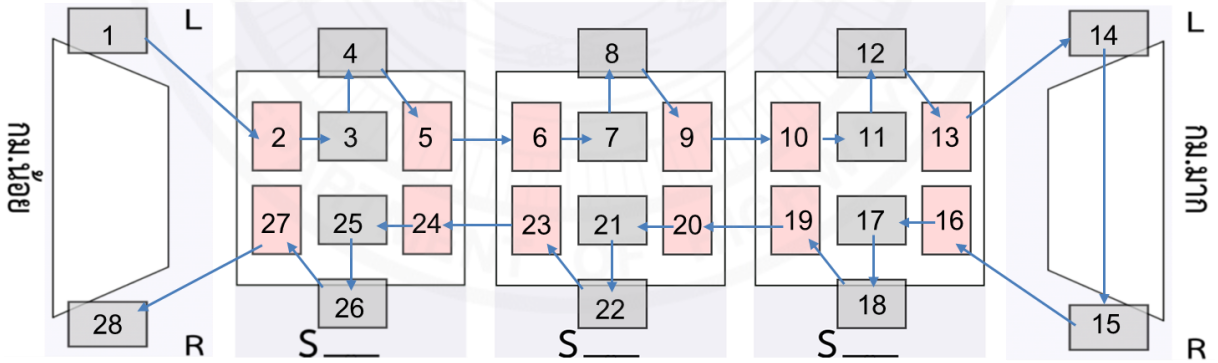

รูปที่ 4-2 ตัวอย่างลำดับการถ่ายภาพส่วนล่างของสะพาน

ทำนองเดียวกัน หากสะพานมีจำนวนช่วงสะพานน้อยกว่าหรือมากกว่าตัวอย่างที่แสดง ผู้ตรวจสอบสามารถทำการลดหรือเพิ่มจำนวนช่วงได้ตามความเหมาะสม จะสังเกตเห็นว่า การถ่ายภาพบริเวณช่วงสะพานจะมีลักษณะแบบแผนที่วนซ้ำกัน

อย่างไรก็ตาม ผู้ตรวจสอบอาจกำหนดลำดับการถ่ายภาพเองใหม่เองได้ หรือบันทึกรหัสภาพถ่ายจากกล้องถ่ายรูปลงในแบบเองได้

4.2. การถ่ายภาพ 360 องศา

ผู้ตรวจสอบจะต้องทำการถ่ายภาพ 360 องศา ของสะพานตามที่ได้ออกแบบไว้ ซึ่งประกอบด้วย การถ่ายภาพส่วนบนและส่วนล่าง ซึ่งหากสะพานมีหลายช่วงสะพานอาจทำให้สับสนได้ ดังนั้น เพื่อป้องกันการสับสนจึงควรถ่ายภาพตามลำดับขั้นตอน เช่นเดียวกับการถ่ายภาพของสภาพโครงสร้างของสะพาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

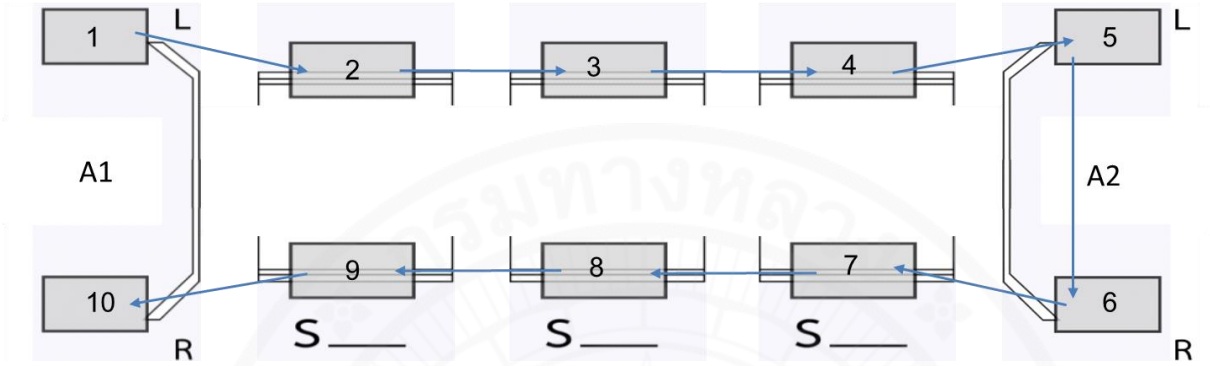

รูปที่ 4-3 ตัวอย่างลำดับการถ่ายภาพ 360 องศา ส่วนบนของสะพาน

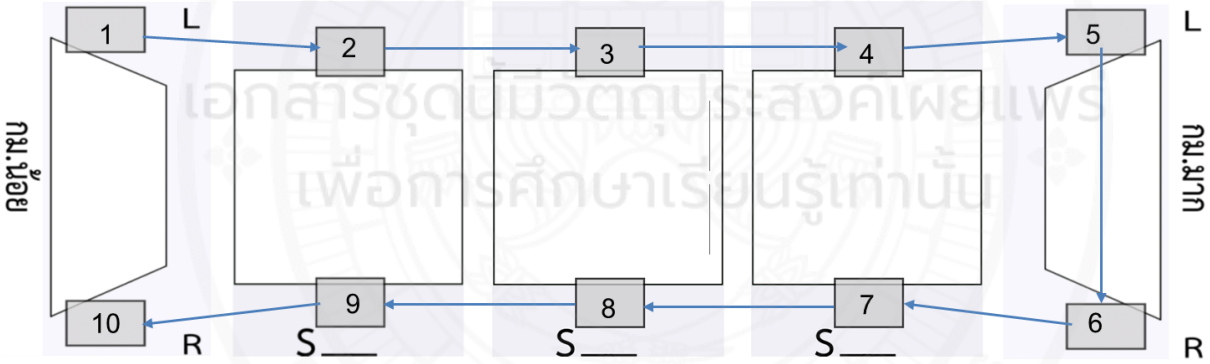

รูปที่ 4-4 ตัวอย่างลำดับการถ่ายภาพ 360 องศา ส่วนล่างของสะพาน

ทำนองเดียวกัน หากสะพานมีจำนวนช่วงสะพานน้อยกว่าหรือมากกว่าตัวอย่างที่แสดง ผู้ตรวจสอบสามารถทำการลดหรือเพิ่มจำนวนช่วงได้ตามความเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม ผู้ตรวจสอบอาจกำหนดลำดับการถ่ายภาพเองใหม่เองได้ หรือบันทึกรหัสภาพถ่ายจากกล้องถ่ายรูปลงในแบบเองได้

4.3. การตรวจสอบความเสียหาย

ผู้ตรวจสอบจะต้องทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดกับโครงสร้างสะพาน จากนั้นทำการบันทึกลักษณะความเสียหาย ตำแหน่งความเสียหาย และขนาดความเสียหาย พร้อมถ่ายภาพประกอบความเสียหายที่เกิดขึ้น สำหรับกรมทางหลวงมีเกณฑ์การประเมินระดับความรุนแรงของความเสียหาย (Condition Rating, CR) 5 ระดับ ดังนี้

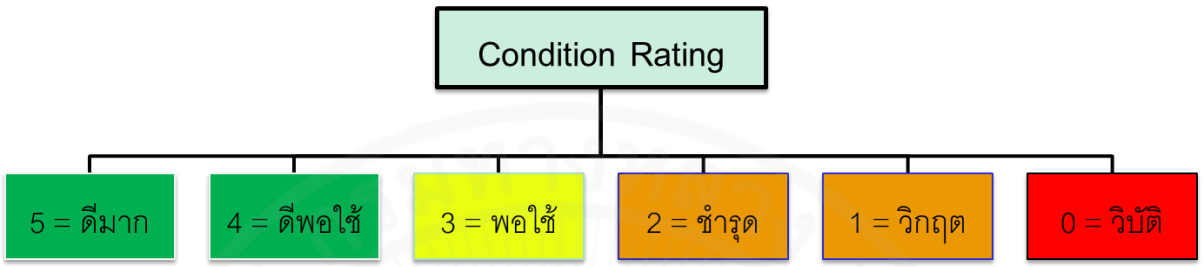

รูปที่ 4-5 ระดับความรุนแรงของความเสียหาย

พื้นที่วาดตำแหน่งของความเสียหาย	ลำดับ	บริเวณ	ชิ้นส่วน	ขนาดความเสียหาย	รหัสประเภทความเสียหาย	รหัสรูปถ่ายความเสียหายจากกล้องถ่ายรูป
พื้นที่วาดตำแหน่งของความเสียหาย	ลำดับ	บริเวณ	ชิ้นส่วน	ขนาดความเสียหาย	รหัสประเภทความเสียหาย	รหัสรูปถ่ายความเสียหายจากกล้องถ่ายรูป

รูปที่ 4-6 ตัวอย่างแบบการบันทึกความเสียหาย

เอกสารชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาเรียนรู้เท่านั้น

4.4. ประเภทของความเสียหาย

1) การเสื่อมสภาพของผิวคอนกรีต (Deterioration of Concrete Cover)

- **คราบเกลือ** (Efflorescence)

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีคราบบางๆ เป็นบริเวณเล็กๆ เพียงบางแห่ง (CR=5)	
มีคราบหนา เป็นบริเวณเล็กๆ หลายจุด หรือเกิดต่อเนื่องกันเป็นบริเวณกว้าง (CR=4)	
เกิดต่อเนื่องกันเป็นบริเวณกว้าง จากรอยรั่วซึมของแผ่นพื้น (CR=3)	

- **คราบสนิม** (Rusting)

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
เป็นจุดเล็กๆ หรือ บริเวณเล็กๆ บางแห่ง (CR=5)	

- **พรุนเป็นรังผึ้ง** (Honeycomb)

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
เป็นบริเวณเล็กๆ มองไม่เห็นเหล็กเสริม (CR=5)	
เป็นบริเวณเล็กๆ หลายจุดใกล้กัน หรือเป็นบริเวณกว้าง มองไม่เห็นเหล็กเสริม (CR=4)	

- **หลุดล่อน/หลุดเป็นแผ่น** (Spalling/Delamination)

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
เป็นบริเวณเล็กๆ และไม่ถึงเหล็กเสริม (CR=4)	
เป็นบริเวณเล็กๆ หลายจุดใกล้กัน หรือเป็นบริเวณกว้าง แต่ไม่ถึงเหล็กเสริม (CR=3)	

เอกสารชุดนี้มีวัตถุประสงค์เผยแพร่เพื่อการศึกษาเรียนรู้เท่านั้น

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
เป็นบริเวณเล็กๆ เห็นเหล็กเสริมเล็กน้อย (CR=2)	
เป็นบริเวณเล็กๆ หลายจุดใกล้กัน หรือต่อเนื่องเป็นบริเวณกว้าง และเห็นเหล็กเสริม (CR=1)	

- **สึกกร่อนจากสารเคมี** (Erosion)

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ปูนฉาบหาย เห็นผิวหินเป็นบริเวณกว้าง (CR=4)	
หินที่ผิวหลุดออกเป็นบริเวณกว้าง แต่ยังไม่เห็นเหล็กเสริม (CR=3)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ผิวบางส่วนหลุดออกเป็นบริเวณเล็กๆ และเห็นเหล็กเสริมเป็นสนิม (CR=2)	
ผิวหลุดออกเป็นบริเวณกว้าง และเห็นเหล็กเสริมเป็นสนิม (CR=1)	

2) **รอยแตก** (Cracking)

- **รอยแตกระดับผิวตามแนวแกน**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ขนาดเล็ก (CR=4)	
ขนาดกลาง-ใหญ่ เชิงเดี่ยว / รอยแตกแยกเป็นแผ่น (CR=3)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ขนาดกลาง-ใหญ่ ขนานกัน (CR=2)	
ขนาดใหญ่ขนานกัน หรือ ขนาดใหญ่พิเศษ (ดุลพินิจ) (CR=1)	

- **รอยแตกระดับผิวรูปตาข่าย**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ขนาดเล็กพื้นที่น้อย (CR=4)	
ขนาดเล็กพื้นที่มาก หรือ ขนาดกลางพื้นที่น้อย (CR=3)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ขนาดกลางพื้นที่มาก หรือ ขนาดใหญ่พื้นที่น้อย (CR=2)	
ขนาดกลาง-ใหญ่ พื้นที่มาก (ดุลพินิจ) (CR=1)	

- **รอยแตกดัด (ตั้งฉากกับแกน)**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ขนาดเล็ก (CR=3)	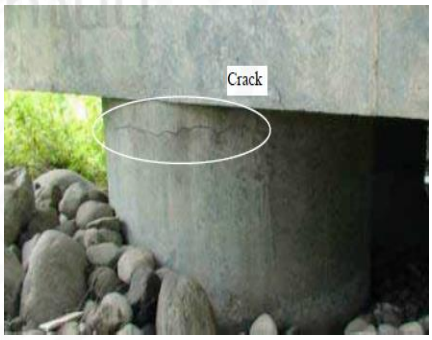
ขนาดเล็กหลายเส้นอยู่ใกล้กัน หรือ ขนาดกลาง (CR=2)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ขนาดกลาง-ใหญ่ หลายเส้นอยู่ใกล้กัน (ดุลพินิจ) (CR=1)	

- **รอยแตกเฉือน (ทำมุมเฉียงกับแกน)**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ขนาดเล็ก สั้นไม่ต่อเนื่อง/อยู่ห่างกัน (CR=3)	
ขนาดเล็ก ยาวต่อเนื่อง/อยู่ใกล้กัน หรือ ขนาดกลาง สั้นไม่ต่อเนื่อง/อยู่ห่างกัน (CR=2)	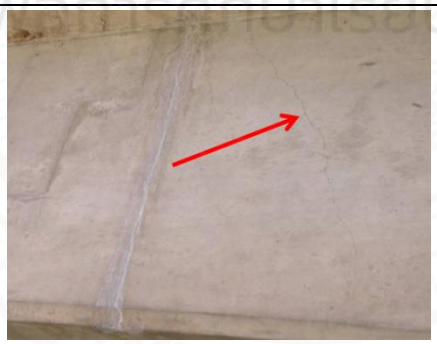 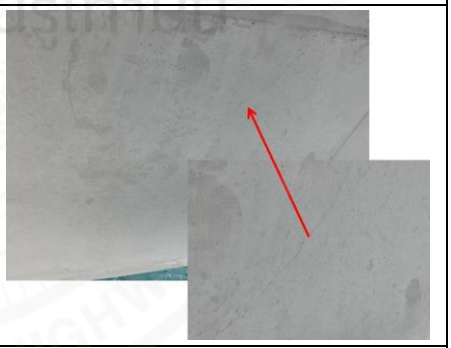
ขนาดกลาง-ใหญ่ ยาวต่อเนื่อง/อยู่ใกล้กัน (ดุลพินิจ) (CR=1)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ชิ้นส่วนเสียรูปมาก มีรอยแตกกะเทาะ (CR=0)	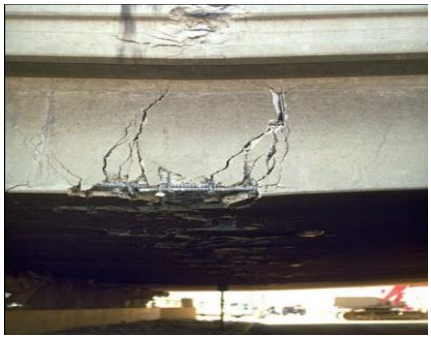

3) **รอยรั่วซึม** (Leaking)

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีรอยรั่วซึมเล็กๆ สังเกตได้จากคราบน้ำ/คราบเกลือ ใต้ชิ้นส่วนนั้นๆ (CR=4)	
มีรอยรั่วซึมมาก พบคราบน้ำ/คราบเกลือเป็นแถบยาว หรือเป็นบริเวณกว้าง (CR=3)	
มีรอยแตกระหว่างคานตามยาวหรือในแผ่นพื้น มีคราบสนิมมาก หรือผิวทางด้านบนมีรอยแตกในบางตำแหน่ง (CR=2)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีรอยแตกระหว่างคานหลักหรือในแผ่นพื้น มีคราบสนิมมากเป็นบริเวณกว้าง หรือผิวทางมีรอยแตกมาก (CR=1)	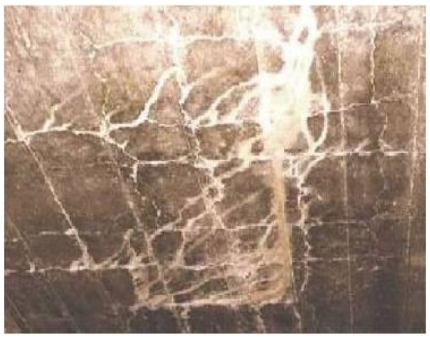
พื้นสะพาน คานหลัก หรือผิวทาง พังลงมา (CR=0)	

4) **การทรุดตัวเอียงตัวของโครงสร้างส่วนล่าง** (Settlement and Tilting)

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
สังเกตเห็นการทรุดตัวหรือเอียงตัวของโครงสร้างเล็กน้อย แต่ไม่พบความเสียหายที่เกิดจากการทรุดตัว/เอียงตัว (CR=3)	
สังเกตเห็นการทรุดตัวหรือเอียงตัวของโครงสร้างเล็กน้อย และเกิดความเสียหายเล็กน้อย (CR=2)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีการทรุดตัวหรือเอียงตัวอย่างชัดเจน เริ่มมีผลต่อเสถียรภาพโครงสร้าง (CR=1)	
โครงสร้างส่วนล่างหรือโครงสร้างส่วนบนวิบัติการจากทรุดตัวหรือเอียงตัว (CR=0)	

5) **สภาพผิวทาง** (Road Surface Condition)

- **รอยแตกตามยาว**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ขนาดเล็ก (CR=3)	
ขนาดเล็กแต่หนาแน่นหรือกระจายเป็นบริเวณกว้าง หรือ ขนาดใหญ่ (CR=2)	

- **รอยแตกตามขวาง**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ขนาดเล็กแต่หนาแน่น หรือกระจายเป็นบริเวณกว้าง หรือ ขนาดใหญ่ (CR=2)	

- **รอยแตกรูปตาข่ายและอื่น ๆ**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ขนาดเล็กเป็นบริเวณแคบๆ (CR=3)	
ขนาดเล็กกระจายเป็นบริเวณกว้าง หรือ ขนาดใหญ่ (CR=2)	

- **รอยแตกพิเศษ**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ขนาดใหญ่พิเศษ หรือ มีผลต่อโครงสร้างมาก (ดุลพินิจ) (CR=1)	

- **ความขรุขระ**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ผิวทางสึกกร่อน ขรุขระเล็กน้อย (CR=3)	
ผิวทางหลุดล่อนเป็นบริเวณแคบ สภาพทางขรุขระมาก (CR=2)	
ผิวทางหลุดล่อนเป็นบริเวณกว้าง หรือ มีหลุมบ่อ รถต้องชะลอความเร็ว (CR=1)	
มีหลุมบ่อขนาดใหญ่มาก ผิวทางขาดเสถียรภาพ หรือ พื้นทะลุ (CR=0)	

6) **ความเสียหายของราวสะพาน/แผงแบ่งการจราจร** (Damage of Railing and Traffic Barrier)

- **สี/สนิม**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
สีผิวคอนกรีต(ถ้ามี) หลุดล่อนเกิน 25 % ของพื้นที่ หรือราวเหล็กเป็นสนิม 10-25% ของพื้นที่ (CR=4)	
ราวเหล็กเป็นสนิมเกิน 25 % ของพื้นที่ (CR=3)	

- **รอยแตก/หลุดล่อน**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีรอยแตก หรือ หลุดล่อนเป็นบางแห่ง แต่ไม่เห็นเหล็กเสริม (CR=3)	
มีรอยแตกมาก หรือ หลุดล่อนเห็นเล็กเสริมเล็กน้อย แต่โครงสร้างยังมั่นคง (CR=2)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีรอยแตกมาก หรือ หลุดล่อนเห็นเล็กเสริมเป็นบริเวณกว้าง ราวสะพานเริ่มอ่อนแอ (CR=1)	

- **ถูกชน**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีรอยถูกรถชน อาจเสียรูปร่างเล็กน้อย แต่โครงสร้างยังมั่นคง (CR=2)	
มีรอยถูกรถชน เสียรูปร่างพอประมาณ โครงสร้างไม่ค่อยมั่นคง (CR=1)	

- **ผสม**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
โครงสร้างไม่ค่อยมั่นคง บางชิ้นส่วนมีรอยฉีก หรือผุจากสนิมมาก (CR=1)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
โครงสร้างขาดเสถียรภาพ ชิ้นส่วนโครงสร้างหลุดตก หรือ พัง (CR=0)	

7) **ความเสียหายของทางเท้า** (Damage of Sidewalk)

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
สึกกร่อนมาก ผิวขรุขระ มีรอยแตกบ้าง หรือ มีขอบทางบิ่นเล็กน้อย (CR=4)	
แตกชำรุด หรือ หลุดล่อน เห็นเหล็กเสริม เป็นพื้นที่ขนาดเล็ก (CR=3)	
แตกชำรุด หรือ หลุดล่อน เห็นเหล็กเสริม เป็นพื้นที่ขนาดกลาง (CR=2)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
แตกชำรุด หรือ หลุดล่อน เห็นเหล็กเสริม เป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ (CR=1)	
แตกชำรุดมากหรือลึกเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ทางเท้า หรือโครงสร้างสะพาน (CR=0)	

8) **ความเสียหายของระบบระบายน้ำ** (Damage of Drainage System)

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีวัชพืช หรือ สิ่งอุดตัน ชั่วคราว การระบายน้ำช้ากว่าปกติ (CR=4)	
มีสิ่งอุดตันค่อนข้างถาวร (CR=3)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ระบบระบายน้ำชำรุด แต่ไม่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้ทาง (CR=2)	
ระบบระบายน้ำชำรุดและเริ่มมีความเสี่ยงต่อผู้ใช้ทาง หรือ ต่อโครงสร้างสะพาน (CR=1)	

9) **ความเสียหายของสิ่งอื่น ๆบนสะพาน** (Damage of Miscellaneous Items)

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
เสื่อมสภาพมากหรือเสียหายเล็กน้อย (CR=3)	
ชำรุดเสียหาย แต่ไม่ส่งผลต่อความปลอดภัยของผู้ใช้ทางหรือโครงสร้างสะพาน (CR=2)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ชำรุดเสียหาย และเสี่ยงต่อความปลอดภัยของผู้ใช้ทางหรือโครงสร้างสะพาน (CR=1)	
ชิ้นส่วนพัง (CR=0)	

10) **ความเสียหายของเชิงลาดสะพาน** (Damage of Bridge Approach)

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ดินถมบริเวณไหล่ทางหายไปมาก ไหล่ทางทรุดหรือมีรอยแตกตามยาวที่ไหล่ทาง (CR=4)	
ดินถมหลังหูช้างหายไปพอสมควร ไม่มีโพรงที่ใต้ฐานหูช้าง (CR=3)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ดินถมหลังหูช้างหายไปมาก เริ่มเห็นโพรงใต้ฐานหูช้าง หรือ ใต้กำแพงกันดิน (CR=2)	
มีช่องว่างระหว่างพื้นเชิงลาดกับดินถมเล็กน้อย เริ่มเสี่ยงต่อการวิบัติ (CR=1)	
พื้นเชิงลาดสะพานยุบเป็นโพรงหรือพังลงมา (CR=0)	

11) **ความเสียหายที่รอยต่อเผื่อขยาย** (Damage at Expansion Joints)

- **วัสดุอุดรอยต่อ/รอยแยก**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
วัสดุอุดรอยต่อเสื่อมสภาพ (CR=4)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
วัสดุอุดรอยต่อหลุดล่อนหรือมีเศษวัสดุอุดตามแนวรอยต่อ (CR=3)	
รอยต่อมีช่องว่างมากกว่าปกติ แต่ไม่เกิน 25 มม. (CR=2)	
รอยต่อมีช่องว่างมาก มองทะลุข้างล่างได้ มากกว่า 25 มม. (CR=1)	

- **รอยแตก/กะเทาะ/หลุมบ่อ**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีรอยแตกขนาดใหญ่ตามแนวรอยต่อ (CR=4)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีรอยแตกขนาดใหญ่หลายเส้นหรือ หรือเป็นบริเวณกว้าง ตามแนวรอยต่อ (CR=3)	
มีรอยกะเทาะหรือหลุดล่อนตามแนวรอยต่อ (CR=2)	
มีหลุมบ่อตามแนวรอยต่อ (CR=1)	

- **ความต่างระดับ/ความลาดเอียง**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีความต่างระดับหรือลาดเอียง ผู้ขับขี่รู้สึกถึงแรงกระแทก หรือ ลอยตัวบ้าง (CR=2)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีความต่างระดับหรือลาดเอียงมาก ผู้ขับขี่ต้องชะลอความเร็ว (CR=1)	

- **ความเสียหายของชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
เสื่อมสภาพมาก แต่ยังใช้งานได้ ไม่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้ทาง (CR=3)	
เสียหายเล็กน้อย พอใช้งานได้ ยังไม่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้ทาง (CR=2)	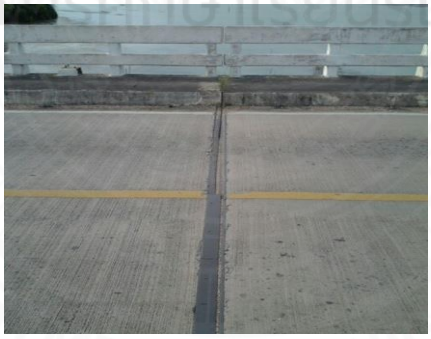
เสียหายปานกลาง เริ่มมีความเสี่ยงต่อผู้ใช้ทาง (CR=1)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
เสียหายปานกลาง เริ่มมีความเสี่ยงต่อผู้ใช้ทาง (CR=0)	

12) **ความเสียหายที่** Tie Rod (Damage at Tie Rod)

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
หัวยึด Tie Rod เริ่มเป็นสนิม (CR=3)	
หัวยึด Tie Rod เป็นสนิม (CR=2)	

13) **ความเสียหายบริเวณอุปกรณ์รองรับคาน** (Damage at Bearing)

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีเศษวัสดุ (ดิน/พืช/ทราย/กรวด) เกาะอุปกรณ์รองรับคาน (CR=4)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
Asphalt paper : แผ่นยางบางลงมาก หรือ ฉีกขาดและเคลื่อนที่ออกจากที่รองรับคานเล็กน้อย (CR=3)	
Asphalt paper: แผ่นยางฉีกขาดและเคลื่อนที่ออกจากที่รองรับคานเป็นบริเวณกว้าง (CR=2)	
Elastomeric: แผ่นยางมีรอยปูดนูนหรือเฉือนเสียรูปมากผิดปกติ (CR=3)	
Elastomeric: แผ่นยางมีรอยปริแตก แต่ยังรองรับคานได้ (CR=2)	
Elastomeric: แผ่นยางฉีกขาด/บิดเบี้ยว/เสียรูปมาก ขาดเสถียรภาพการรองรับคาน (CR=1)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
Elastomeric: แผ่นยางมีการเคลื่อนที่ออกจากที่รองรับคาน แต่ไม่เกิน 25 % ของผิวสัมผัส (CR=2)	
Elastomeric: แผ่นยางเคลื่อนที่ออกจากที่รองรับคานเกิน 25 % ของผิวสัมผัส หรือ ใกล้หลุดจากที่รองรับ (CR=1)	
Mechanical : เป็นสนิม 10 - 25 % ของพื้นที่ (CR=3)	
Mechanical : เป็นสนิมเต็มพื้นที่ หรือ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว (แนวราบ/แนวดิ่ง/การหมุน) (CR=2)	
Mechanical : เป็นสนิมเต็มพื้นที่ หรือ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว (แนวราบ/แนวดิ่ง/การหมุน) (CR=1)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
Mechanical : ชำรุด เสียหายเล็กน้อย (น็อตหลุด / เสียรูปร่าง / บิดเบี้ยว/ฝืด) แต่ยังสามารถรองรับคานได้ (CR=2)	
Mechanical : ชำรุด เสียหายเล็กน้อย (น็อตหลุด / เสียรูปร่าง / บิดเบี้ยว/ฝืด) แต่ยังสามารถรองรับคานได้ (CR=1)	
สภาพฐานรองรับคาน: ฐานใต้อุปกรณ์รองรับคานมีรอยแตกขนาดเล็กแต่ยังมีเสถียรภาพ (CR=2)	
สภาพฐานรองรับคาน: ฐานใต้อุปกรณ์รองรับคานมีรอยแตกขนาดใหญ่หรือหลุดล่อน มีผลต่อเสถียรภาพ (CR=1)	
อุปกรณ์รองรับคานเคลื่อนหลุดออกจากที่รองรับ พลิกล้ม หรือ พัง (CR=0)	

14) **ความเสียหายของลาดป้องกันตลิ่ง** (Damage of Slope Protection)

- **รอยแตก/รอยแยก**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
มีรอยแตกเป็นบริเวณเล็กๆ อยู่ประปราย (CR=4)	
มีรอยแตก/รอยแยกขนาดใหญ่ ไม่ต่อเนื่องยาว หรือหลุดล่อนเป็นบริเวณเล็กๆ (CR=3)	
มีรอยแตก/รอยแยกขนาดใหญ่ ต่อเนื่องยาว หรือหลุดล่อน เป็นบริเวณกว้าง (CR=2)	

- **การกัดเซาะตลิ่ง**

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
ที่ขอบล่างของลาดป้องกันตลิ่ง ถูกกัดเซาะเป็นโพรงเล็กน้อย (CR=3)	

ลักษณะความเสียหาย	ภาพประกอบ
เกิดโพรงใต้ลาดป้องกันตลิ่งเป็นบริเวณกว้าง อาจมีรอยยุบหรือรอยแตกที่ขอบล่างบ้าง (CR=2)	
โครงสร้างไม่มีเสถียรภาพ มีรอยแตก/ทรุด/หลุดล่อนเป็นบริเวณกว้าง (CR=1)	
โครงสร้างป้องกันตลิ่งพังหรือถูกกัดเซาะทั้งหมด (CR=0)	

เอกสารชุดนี้มีวัตถุประสงค์เผยแพร่
เพื่อการศึกษาเรียนรู้เท่านั้น

สำนักก่อสร้างสะพาน กรมทางหลวง

2/486 **ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร** 10400